

Posudek diplomové práce
Zločin a trest po sicilsku v prózách současných
italských spisovatelů-novinářů,
kterou předložila bc. Barbora Šupíková
na oboru italianistika ÚRS FFUK, leden 2018

Práce Barbory Šupíkové se zabývá zajímavým a vysoce aktuálním problémem vztahu žurnalistiky a literatury, non-fikce a fikce. Diplomátka si pro svou práci stanovila pevná kritéria týkající autorů i děl, čímž se jí podařilo vybrat různorodý a zároveň kompaktní korpus současných textů, jejichž autoři jsou zároveň novináři i spisovatelé, pocházejí ze Sicílie, a ta je v jejich dílech tematizována.

Rozhodnutí soustředit se na postavu současného sicilského spisovatele-novináře pak předurčilo téma, jehož zpracování práce systematicky rozebírá, a tím je organizovaný zločin, mafie, Cosa nostra. Vybraní autoři Roberto Alajmo, Gaetano Savatteri a Salvo Sottile nabízejí reprezentativní vzorek, všichni tři se prosadili jako novináři i jako spisovatelé a pro všechny tři je výše zmíněné téma klíčové, třebaže každý ho zpracovává z jiného úhlu a zaměřuje se na jiné aspekty přítomnosti mafie na Sicílii.

Práce má jasnou a přehlednou strukturu, je kompozičně vyvážená. V úvodní části se sleduje figuru spisovatele-novináře z historického a obecného pohledu, stručně představuje dějiny sicilské mafie a věnuje se i historii mafie v italské literatuře. Zde je sympatické, že kriticky reflektuje i fakt, že se z fenoménu mafie v souvislosti se Sicílií a její literaturou stalo do značné míry klišé a že je navíc třeba rozlišovat mezi kriminálním jevem a společenským vzorcem chování. Poté následují medailony zvolených autorů a stěžejní část zaměřená analyticky, v níž diplomátka rozebírá vždy dvě díla každého z autorů. Své dílčí poznatky nakonec shrne v závěru.

Na práci je třeba ocenit pečlivost, důkladnou obeznámenost s tématem, načtení rozsáhlého korpusu textů, ale i rozhovorů, recenzí, neboť sekundární bibliografie k traktovaným autorům je velice omezená. Též rozbory jednotlivých děl jsou vesměs zdařilé, o když někdy dochází k opakování již řečeného. Určitý problém vidím v nejasném rozvržení toho, jakým způsobem chce diplomantka styčné body a rozdíly mezi žurnalistikou a uměleckou prózou hledat, na čem komparaci postaví. Volba Fryeovy *Anatomie kritiky* jí podle mě při „žánrovém určení analyzovaných děl“ ve výsledku moc nepomohla a možná ji vedla k užívání podivné terminologie jako „románová biografie“. Asi by bylo prospěšnější postavit přístup na práci s faktografií a dělení děl z jednoduchého pohledu kategorie fikce x non-fikce, jejíž hranice se v literatuře dvacátého století stále víc stírají, jak dokazuje např. hybridní žánr tzv. „non fiction novel“ (např. Capoteho *Chladnokrevně*). V Itálii debatu na toto téma recentně rozpoutala *Gomora* Roberta Saviana (mj. také spisovatele novináře). Pak by se její analýzy opíraly o viditelnější mantinely. Nicméně oceňuji, že si diplomantka chtěla teoretické hledisko předem ozřejmit. Relevantní je i klást si otázku, což diplomatka dělá, zda jsou vybraní autoři primárně novináři či spisovatelé, tedy zda lze z jejich děl, zejména stylistickým rozborem a opět z hlediska práce s fakty, určit, jestli více inklinují k jedné či druhé profesi, anebo jestli se to určit nedá. Barbora Šupíková k tomu nakonec oklikami dochází, ukazuje Alajma především jako spisovatele a Sottileho jako novináře, u Savatteriho je zas patrné, že je nejpravoplatnějším dědicem detektivního žánru po sicilsku, jehož zakladatelem je Leonardo Sciascia (už v díle toho autora by bylo zajímavé sledovat vztah faktografie e fikce, počínaje reportážními *Regalpetrskými farnostmi*), k němuž se ostatně Savatteri explicitně hlásí.

Práce Barbory Šupíkové je tudíž volbou tématu velice přínosná a přináší podněty k dalšímu možnému kritickému nahlížení tvorby současných sicilských autorů.

Závěrem: Přes vznesenou výtku i drobná stylistická zaváhání konstatuji, že práce zcela splnila zadání a diplomantka k jejímu vypracování přistoupila velice zodpovědně. K obhajobě ji rozhodně mohu doporučit a po jistém váhání jsem se nakonec rozhodla navrhnout hodnocení: výborně.

V Praze dne 24. ledna 2018

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.

Vedoucí práce